

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Ελληνική Οικονομία

Συνεχίζεται με όλο και πιο αποφασιστικά βήματα η προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας προς την κατεύθυνση επίτευξης πρωτογενούς δημοσιονομικού πλεονάσματος σε μόνιμη βάση, που σε συνδυασμό με τις ελπιδοφόρες εξελίξεις στον τουρισμό και την απασχόληση, αναμένεται να συμβάλει στην τόνωση της εμπιστοσύνης στις αναπτυξιακές προοπτικές της χώρας τα επόμενα τρίμηνα.

Η έξοδος από την κρίση, παρόλα αυτά, δεν πρόκειται να μας χαρισθεί. Χρειάζεται επιτάχυνση των προσπάθειών για την προσέλκυση μεγάλων ιδιωτικών επενδύσεων. Η κρατική παρέμβαση στο πεδίο αρμοδιοτήτων κάθε Υπουργείου δεν πρόκειται να φέρει την επιθυμητή επανεκκίνηση της οικονομίας, με ρυθμούς ικανούς να απορροφήσουν την τεράστια ανεργία και την σχολάζουσα παραγωγική δυναμικότητα που απαξιώνεται. Δεν αρκούν πλέον οι φιλότιμες αλλά οριακές πρωτοβουλίες για τη διευκόλυνση της επιχειρηματικότητας, την άρση των αντικινήτρων, την αποκατάσταση σταθερού φορολογικού συστήματος, τη διαμόρφωση αναπτυξιακού θεσμικού πλαισίου, κ.ο.κ. Δεν αρκούν οι εξαγγελίες για επανεκκίνηση των έργων των μεγάλων οδικών αξόνων, για αξιοποίηση του Ελληνικού, του υψηλότερου σε αξία οικοπέδου σε αστική περιοχή της Μεσογείου, για παραχώρηση λιμανιών, αεροδρομίων, μαρινών κ.λ.π., και να μην έχει στηθεί ούτε ένα μεγάλο εργοτάξιο στην χώρα ώστε να αρχίσουν οι υπεργολαβίες και να υπάρξει ντόμινο δραστηριότητας σε όλη την χώρα. Η δημοσιονομική προσαρμογή και οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις καλά γίνονται ώστε να βοηθούν στην αποκατάσταση εμπιστοσύνης και αναπτυξιακής προοπτικής. Χωρίς, όμως, την εισροή ιδιωτικών κεφαλαίων, η χώρα θα βρίσκεται για πολλά χρόνια, μεταξύ σφύρας και άκμονος, χωρίς να μπορεί να αποκλεισθεί η πολιτική αποσταθεροποίηση και η κοινωνική αποδόμηση. Η απαλλαγή από τα Μνημόνια (πληθυντικός υποτιμήσεως) θα αποδειχθεί όνειρο απαιτηλό.

Χρειάζονται επενδύσεις εδώ και τώρα. Λεφτά, όμως, δεν υπάρχουν. Το τραπεζικό σύστημα, παρόλο που έχασε καταθέσεις € 75 δισ., συνέχισε τα τελευταία τρία χρόνια να χρηματοδοτεί την ελληνική επιχείρηση και το νοικοκυριό, με λεφτά από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι εάν οι τράπεζες είχαν μειώσει τη χρηματοδότηση της οικονομίας με πιο δραστικό τρόπο, δεν θα υπήρχε σήμερα ούτε οικονομία, ούτε και τράπεζες. Σε κάθε περίπτωση, υπάρχει αδυναμία παροχής πρόσθετης ρευστότητας στην οικονομία, διότι η επιστροφή των καταθέσεων στις τράπεζες και η πρόσβαση των τραπεζών στις αγορές για δανεισμό καθυστερούν. Συνεπώς, η χρηματοδότηση θα είναι περιορισμένη, τουλάχιστον έως ότου αποκατασταθεί η εμπιστοσύνη και αρχίσει να ομαλοποιείται η λειτουργία της οικονομίας και του τραπεζικού συστήματος. Η διαδικασία αυτή θα μπορούσε, βεβαίως, να επιταχυνθεί εφόσον εφαρμοσθεί ένα πρόγραμμα

έκτακτης ανάγκης για την επανεκκίνηση της οικονομίας.

Για να απογειωθεί, λοιπόν, η οικονομική δραστηριότητα, τώρα που έχει αποκατασταθεί η ανταγωνιστικότητα κόστους στην ελληνική οικονομία, και για όσο καιρό διαρκεί η κατάσταση έκτακτης ανάγκης, χρειάζεται μια γενναία απελευθέρωση των χωροταξικών και αδειοδοτικών μηχανισμών, για να έλθουν ξένα κεφάλαια να επενδύσουν στην ελληνική οικονομία. Απαιτείται, επίσης, για ένα διάστημα μηδενική φορολογία κερδών, μερισμάτων και υπεραξιών και δραστική μείωση των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Απαιτείται, επιπρόσθετα, μια γενναία μείωση των συντελεστών φορολογίας εισοδήματος και πλούτου για όλους, και ειδικότερα στα μεγάλα εισοδήματα και στη μεγάλη ακίνητη περιουσία. Διότι, σε διαφορετική περίπτωση δεν υπάρχουν κίνητρα για επενδύσεις και καταστρέφεται η αγορά ακινήτων. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, βεβαίως, καθίσταται αναγκαία η περαιτέρω περικοπή των λειτουργικών δαπανών του δημοσίου, όπου ακόμη απαιτείται, και η αποτελεσματική πάταξη της φοροδιαφυγής έτσι ώστε να μην διαταραχθεί η δημοσιονομική ισορροπία καθώς θα μειώνονται οι φορολογικοί συντελεστές. Βεβαίως, η ανάγκη για περαιτέρω μείωση των δαπανών θα μετριάζεται από την υγιή αύξηση των φορολογικών εσόδων που θα προκύψουν από την αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας. Αυτό που προέχει σήμερα είναι η επανεκκίνηση της οικονομίας. Θέματα κοινωνικής δικαιοσύνης θα αντιμετωπισθούν αφού αρχίσουν να αυξάνουν τα εισοδήματα.

Η μείωση της φορολογίας δεν μπορεί να υποτιμηθεί. Υπάρχουν σήμερα φορολογούμενοι που επιβαρύνονται με φόρους εισοδήματος και περιουσίας που συνολικά μπορεί να υπερβαίνουν ακόμη και το διπλάσιο του ετησίου εισοδήματος τους. Η κατάσταση αυτή δεν μπορεί πλέον να συνεχισθεί. Για να μειωθούν τα ελλείμματα, επιδοθήκαμε τα τελευταία χρόνια σε εκστρατεία αύξησης των φορολογικών εσόδων, με αποτέλεσμα να έχει διαμορφωθεί ένα άναρχο και αντιαναπτυξιακό φορολογικό σύστημα, χωρίς κίνητρα για εργασία και επιχειρηματική δραστηριότητα, όλα στον βωμό του «να πληρώσει την κρίση η πλουτοκρατία». Έλα, όμως, που την κρίση πληρώνουν όλοι οι υπόλοιποι, με την αύξηση των φόρων τους και τη μείωση των εισοδημάτων τους, καθώς η χώρα παραμένει καθηλωμένη στην ύφεση, μιας και δεν γίνονται επενδύσεις και δεν υπάρχουν θέσεων εργασίας στον δημόσιο τομέα της οικονομίας, εκτός στην σφαίρα του φανταστικού. Οι δογματισμοί είναι καταστροφικοί για την οικονομία. Η Κυβέρνηση θα πρέπει να βρει το θάρρος να κάνει ό,τι απαιτεί η κοινή λογική για να βγούμε από το μεγαλύτερο κραχ της ιστορίας μας. Σε διαφορετική περίπτωση, το κόστος θα είναι υψηλό. Αν δεν μπορέσουμε να ανακάμψουμε και να αντιμετωπίσουμε τα χρέη μας, θα ζήσουμε ακόμη χειρότερες ημέρες.

Επιστρέφοντας στην αξιολόγηση των τρεχουσών οικονομικών εξελίξεων, επισημαίνονται:

(1) η συνέχιση της καλύτερης του αναμενομένου δημοσιονομικής προσαρμογής, όπως πράγματι συνέβη το 2012 και στο 7μηνο 2013. Ήδη, με βάση τα στοιχεία υλοποίησης του προϋπολογισμού της κεντρικής κυβέρνησης στο 7μηνο του 2013 (όπου σημειώνεται σημαντική βελτίωση των εισπράξεων εσόδων από τον ΦΠΑ και από τους ΕΦΚ), εκτιμάται ότι ο προϋπολογισμός αυτός μπορεί τώρα να κλείσει το 2013 με μικρό πλεόνασμα της τάξης των € 300 εκατ., από έλλειμμα € 2,04 δις που προβλέπει ο επικαιροποιημένος Π2013. Επίσης, με βάση τα στοιχεία για την υλοποίηση του προϋπολογισμού της γενικής κυβέρνησης σε ταμιακή βάση στο 1^ο 6μηνο 2013, εκτιμάται ότι το προαναφερθέν πλεόνασμα της κεντρικής κυβέρνησης μπορεί να ενισχυθεί περαιτέρω από τα αντίστοιχα πρωτογενή πλεονάσματα των ΟΤΑ, των ΟΚΑ και των Νομικών Προσώπων που είναι ενταγμένα στη γενική κυβέρνηση (των οποίων τα έσοδα επίσης βελτιώθηκαν σημαντικά τον Ιούν.2013). Επομένως, με βάση τα έως τώρα στοιχεία, η επίτευξη σημαντικού πρωτογενούς πλεονάσματος της τάξης του 1,0% του ΑΕΠ στη γενική κυβέρνηση το 2013 είναι απολύτως εφικτή, και μάλιστα χωρίς να συμπεριλαμβάνονται σε αυτό τα έσοδα ύψους € 1,5 δις που εισπράχθηκαν τον Ιούλιο 2013 από την επιστροφή κερδών από ελληνικά κρατικά ομόλογα που πραγματοποιήσαν οι ευρωπαϊκές κεντρικές τράπεζες.

Επιπλέον, ο Π2014 θα υλοποιηθεί με εκκίνηση από το πλεόνασμα του 2013 και με πολύ καλύτερες αναπτυξιακές προοπτικές από ότι έχει εκτιμηθεί έως σήμερα. Ήδη η Κυβέρνηση, με βάση την πολύ καλύτερη του αναμενομένου ανάπτυξη του εξωτερικού τουρισμού στην περίοδο Μαΐου-Ιουλίου 2013, φαίνεται να εκτιμά τώρα ότι η πτώση του ΑΕΠ το 2013 θα είναι ενδεχομένως μικρότερη του -4,0%. Αυτό, σε συνδυασμό με την επιτυχή πορεία στον τομέα της δημοσιονομικής προσαρμογής, συνεπάγονται περαιτέρω βελτίωση του οικονομικού κλίματος στη χώρα και συμβάλλουν στη μεγαλύτερη και ταχύτερη του αναμενομένου ανάκαμψη της οικονομίας. Με αυτά τα δεδομένα το πρωτογενές πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης το 2014 μπορεί επίσης να είναι υψηλότερο από ότι έχει εκτιμηθεί.

(2) η συνέχιση και ολοκλήρωση των θεσμικών και οργανωτικών αλλαγών που ήδη προωθούνται για την εκ βάθρων αναδιοργάνωση και την εκλογίκευση της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα. Η πρόοδος που έχει σημειωθεί στον τομέα της μελετημένης και αποφασιστικής εφαρμογής του θεσμού της κινητικότητας ως βασικής αρχής της λειτουργίας των δημοσίων υπηρεσιών, οργανισμών και επιχειρήσεων είναι αξιοσημείωτη. Στα τέλη Ιουλίου 2013, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων των άρθρων 90 και 91 του ν.4172/2013, εκδόθηκαν οι αποφάσεις του Υπ. Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΔΜΗΔ), οι οποίες ρυθμίζουν: α) τα κριτήρια και τη διαδικασία επιλογής των υπαλλήλων που τίθενται σε διαθεσιμότητα και β) τα κριτήρια επιλογής και κατάταξης και τον τρόπο

μοριοδότησης των υπαλλήλων που τίθενται σε καθεστώς μετάταξης ή μεταφοράς σε άλλους τομείς του Δημοσίου.

Ήδη, από τον Ιούλιο 2013, 4.401 υπάλληλοι, εκ των οποίων 2.114 εκπαιδευτικοί, 2.234 σχολικοί φύλακες και 53 υπάλληλοι του υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης έχουν ενταχθεί στο 1^ο πρόγραμμα κινητικότητας. Στη συνέχεια, στις αρχές Αυγ.2013 όλα τα Υπουργεία ανακοίνωσαν στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΔΜΗΔ), τον αριθμό των Υπαλλήλων που θα έθετε σε διαθεσιμότητα κάθε ένα από αυτά, συνολικά 9.820 υπάλληλοι. Σε αυτούς συμπεριλαμβάνονται οι 3.200 δημοτικοί αστυνομικοί που έχουν ήδη τεθεί σε διαθεσιμότητα και επίσης 1.835 εργαζόμενοι στο Υπ. Υγείας, 1.500 εργαζόμενοι από το Υπ. Παιδείας, 758 εργαζόμενοι από το Υπ. Υποδομών και Μεταφορών, 618 εργαζόμενοι από το Υπ. Εργασίας, 485 εργαζόμενοι από το Υπ. Οικονομικών, κ.λπ. Έως τα τέλη Αυγούστου το κάθε Υπουργείο θα πρέπει να έχει προχωρήσει στην εξειδίκευση των θέσεων, των κλάδων ή των διευθύνσεων που καταργούνται (ή θεσπίζονται) ανά υπουργείο και, στη συνέχεια, έως τα μέσα Σεπτ.2013 το κάθε Υπουργείο θα πρέπει να έχει προσδιορίσει τους συγκεκριμένους υπαλλήλους που θα υπαχθούν σε καθεστώς διαθεσιμότητας.

Το Κυβερνητικό Συμβούλιο Διοικητικής Μεταρρύθμισης (ΚΣΔΜ) επικύρωσε την 26.8.2013 τις σχετικές αποφάσεις με τις οποίες θα τεθούν σε καθεστώς κινητικότητας 12.500 δημόσιοι υπάλληλοι έως το τέλος Σεπτ.2013, ενώ έως το τέλος της τρέχουσας εβδομάδας θα είναι έτοιμες όλες οι Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις (ΚΥΑ) για τη σύσταση ή/και για την κατάργηση θέσεων στα υπουργεία από τις οποίες θα προκύψουν οι υπάλληλοι που τίθενται σε διαθεσιμότητα, όπως προαναφέρθηκε.

Στη συνεδρίαση του ΚΣΔΜ συμφωνήθηκε επίσης ότι το μεγαλύτερο μέρος των εργαζομένων που θα επιλεγούν για το 2^ο στάδιο της κινητικότητας (που θα αρχίσει μετά τον Σεπτ.2013) θα αντληθεί από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ). Ωστόσο, ο Υπ. ΔΜΗΔ υποστήριξε ότι η προώθηση της επόμενης φάσης της κινητικότητας θα επιδιωχθεί όταν θα έχουν αξιολογηθεί επαρκώς οι υπόλοιποι τομείς του Δημόσιου Τομέα που δεν έχουν ακόμη αξιολογηθεί. Η κινητικότητα θα επιδιωχθεί να υλοποιηθεί με σωστό τρόπο και γι' αυτό θα επιδιωχθεί να εξασφαλιστεί και η συγκατάθεση της Τρόικα. Η συγκατάθεση μπορεί να δοθεί αν η Ελλάδα έχει εκπληρώσει σε σημαντικό βαθμό τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από το Πρόγραμμα Προσαρμογής.

Σε κάθε περίπτωση, το ποσοστό των εργαζομένων στο Δημόσιο Τομέα που θα τεθεί σε καθεστώς κινητικότητας στις ανωτέρω δύο φάσεις υλοποίησης του νέου θεσμού έως το τέλος του 2013 δεν θα υπερβεί το 4,0% του συνόλου των εργαζομένων σε αυτόν τον τομέα (που υπερβαίνουν τις 650 χιλ.). Και μάλιστα αυτή η αυτονόητη και απολύτως αναγκαία διαδικασία για κάθε υγιή οργανισμό λαμβάνει χώρα

για πρώτη φορά στη μεταπολεμική περίοδο στη χώρα μας. Αυτό σημαίνει ότι οι ανάγκες μετακίνησης υπαλλήλων από θέσεις όπου πλεονάζουν σε θέσεις όπου υπάρχουν πραγματικές ανάγκες είναι πολύ μεγάλες και δεν καλύπτονται με την μετακίνηση μόνο του 4,0% των εργαζομένων, όπως προαναφέρθηκε.

Οι ανωτέρω εξελίξεις στον τομέα της κινητικότητας στο δημόσιο τομέα σηματοδοτούν την έναρξη της διαδικασίας της θεσμικής και οργανωτικής αναδιάταξης και ανασυγκρότησης του δημόσιου τομέα. Ήδη ο αρμόδιος Υπ. ΔΜΗΔ υποστηρίζει την ανάγκη εγκαθίδρυσης ενός μόνιμου και διαφανούς καθεστώτος κινητικότητας στο Δημόσιο Τομέα, με στόχο την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση του προσωπικού αυτού του τομέα. Όπως υποστηρίζει έχει ήδη ολοκληρωθεί η πρώτη φάση της κινητικότητας 1.862 υπαλλήλων με μεγάλη επιτυχία, αφού όλοι μετακινήθηκαν από πλεονασματικές θέσεις ή θέσεις προσφοράς υπηρεσιών χαμηλής προτεραιότητας και απορροφήθηκαν σε άλλες θέσεις αιχμής του Δημοσίου καλύπτοντας πολύ πιεστικές ανάγκες προσωπικού σε κρίσιμους τομείς. Είναι αυτονόητο ότι η διαδικασία αυτή θα πρέπει να συνεχιστεί απρόσκοπτα, ιδιαίτερα στους κρίσιμους τομείς της εκπαίδευσης και της υγείας, αλλά και στο Υπ. Οικονομικών (το οποίο χρειάζεται εξειδικευμένο προσωπικό για την αποκατάσταση της ομαλής λειτουργίας του φορολογικού συστήματος της χώρας), στην τοπική αυτοδιοίκηση, στα ασφαλιστικά ταμεία, κ.ά. Και, τέλος,

(3) η εκλογίκευση του θεσμικού και οργανωτικού πλαισίου λειτουργίας της στεγαστικής πίστης στη χώρα, με τη σταδιακή άρση της απαγόρευσης των πλειστηριασμών ακινήτων στις περιπτώσεις που χαρακτηρίζονται ως πρώτη κατοικία των νοικοκυριών. Σημειώνεται ότι η ανάκαμψη της στεγαστικής πίστης αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση, σε συνδυασμό με την εκλογίκευση του φορολογικού καθεστώτος στον τομέα της ακίνητης περιουσίας, για την αποκατάσταση της λειτουργίας της αγοράς ακινήτων, που έχει σήμερα ουσιαστικά διακοπεί πλήρως με σημαντική συμβολή στην βαθειά ύφεση της ελληνικής οικονομίας και στην εκρηκτική αύξηση της ανεργίας.

Στο πλαίσιο αυτό, **η πρόσφατη απόφαση της κυβέρνησης για μια ελεγχόμενη, σταδιακή απελευθέρωση του ισχύοντος την τελευταία τετραετία καθεστώτος οριζόντιας απαγόρευσης των πλειστηριασμών, με ταυτόχρονη διατήρηση του καθεστώτος προστασίας των πραγματικά οικονομικά αδυνάμων και των συνεπών στις υποχρεώσεις τους δανειζομένων (παρά τις μεγάλες οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν), φαίνεται να αποτελεί κάποια λύση σε ένα πραγματικό αδιέξοδο.** Επιπλέον, θα συμβάλλει στην αναζωπύρωση των στεγαστικών δανείων για αγορά πρώτης κατοικίας, που ήταν έως τώρα απαγορευτικά για τις τράπεζες, αφού οι δυνατότητες που είχαν να εισπράξουν τα τοκοχρεολύσια των δανείων αυτών ήταν δραστικά περιορισμένες με κρατική διαταγή.

Παγκόσμια Οικονομία

Έντονες αναταράξεις στις διεθνείς αγορές έχει προκαλέσει η προοπτική διεθνούς στρατιωτικής επέμβασης στη Συρία, με αποτέλεσμα εκτεταμένες απώλειες στις αγορές των μετοχών τόσο στην Ασία όσο και στην Ευρώπη και την εκτίναξη των τιμών τόσο του πετρελαίου όσο και του χρυσού, του οποίου η αξία υπερέβη τα 1400 δολάρια/ουγκιά. Το δολάριο ενισχύθηκε δρώντας ως ασφαλές καταφύγιο.

Παράλληλα, σημαντικούς τριγμούς έχει αρχίσει να προκαλεί στις αναδυόμενες αγορές η σκέψη της Ομοσπονδιακής Τραπέζης των ΗΠΑ να προβεί στο άμεσο μέλλον σε σταδιακή αποκλιμάκωση του μηνιαίου προγράμματος αγοράς ομολόγων σηματοδοτώντας την διακοπή του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης, του γνωστού και ως QE3. Θετικός σε κίνηση περιορισμού του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης της Fed τον ερχόμενο Σεπτέμβριο εμφανίσθηκε με πρόσφατες δηλώσεις του ο πρόεδρος της Fed-Atlanta, υποστηρίζοντας ότι θα ήταν υπέρ μιας κίνησης τον Σεπτέμβριο, εφόσον η οικονομία διατηρείται στο δρόμο της μετριοπαθούς ανάκαμψης αν και όπως χαρακτηριστικά ανέφερε τα τελευταία στοιχεία δεν επιβεβαιώνουν την εμφάνιση μιας ισχυρής ανάκαμψης το δεύτερο εξάμηνο. Κατά την εκτίμηση του το ΑΕΠ θα αναπτυχθεί με ένα ρυθμό της τάξης του 2,0%-2,5% το 2013 ενώ η ανεργία θα υποχωρήσει κοντά στο 7,2%.

Είναι σαφές ότι ο περιορισμός της αγοράς ομολόγων από τη Fed θα επηρεάσει οικονομικά μία σειρά χωρών και κυρίως τις αποκαλούμενες αναδυόμενες, καθώς θα προκαλέσει επιστροφή, επενδυτικών κεφαλαίων στις χώρες προέλευσης τους ενώ ταυτόχρονα θα οδηγήσει το κόστος δανεισμού των χωρών αυτών σε υψηλότερα επίπεδα. Ήδη, έχουν αρχίσει να καταγράφονται εκροές κεφαλαίων από αναδυόμενες αγορές προς τις ΗΠΑ και την Ευρώπη με αποτέλεσμα τα εθνικά νομίσματα των χωρών αυτών να δέχονται υποτιμητικές πιέσεις. Στα πλαίσια προστασίας των αγορών τους και των εθνικών τους νομισμάτων κάποιες χώρες άρχισαν να εφαρμόζουν προγράμματα περιορισμού των κινδύνων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Βραζιλία η οποία ξεκίνησε ένα σχέδιο παρεμβάσεων ύψους \$ 60 δισ.. Άλλες χώρες όπως η Ινδονησία άρχισαν να κινούνται προς την κατεύθυνση εφαρμογής μιας δέσμης μεταρρυθμίσεων με στόχο την σταθεροποίηση του εθνικού της νομίσματος, σε αντίθεση με την Ινδία η οποία προτίμησε τις προφορικές παρεμβάσεις.

Η έλλειψη εμπιστοσύνης από τους επενδυτές για την πορεία των αναδυόμενων αγορών και η ενίσχυση του δολαρίου ΗΠΑ οδηγεί σε πιέσεις των εθνικών νομισμάτων, ιδιαίτερα σε χώρες στις οποίες το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών είναι εξαιρετικά υψηλό. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η τουρκική λίρα η οποία συνεχώς καταγράφει και νέα χαμηλά επίπεδα έναντι του δολαρίου παρά τις παρεμβατικές προσπάθειες της ΤτΤουρκίας. Ωστόσο οι

παρεμβάσεις έχουν ιστορικά περιορισμένο αντίκτυπο. Ουσιαστικό αποτέλεσμα υπάρχει μόνο στην περίπτωση που υπάρχει συντονισμένη κίνηση από ομάδα Κεντρικών Τραπεζών. Ωστόσο κύκλοι της αγοράς εκτιμούν ότι οι τριγμοί που καταγράφονται στις οικονομίες των αναδυόμενων χωρών δε σχετίζονται μόνο από την απόφαση της Fed για τερματισμό του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης αλλά και στην επιδείνωση των θεμελιωδών στοιχείων των οικονομιών αυτών.

Στις ΗΠΑ, η υποχώρηση κατά -7,3% των παραγγελιών διαρκών αγαθών τον Ιούλιο κυρίως λόγω μείωσης των παραγγελιών για στρατιωτικό εξοπλισμό, έναντι εκτίμησης της αγοράς ότι η μείωση δε θα ξεπερνούσε το -4,9% ανησύχησε τους επενδυτές, καθώς ήταν η μεγαλύτερη πτώση από τον Αύγουστο του 2012. Στον απόηχο της ανακοινώσεως ο επενδυτικός οίκος Goldman Sachs υποβάθμισε την πρόβλεψη του για την ανάπτυξη του ΑΕΠ το 3ο 3μηνο 2013 σε +1,7% από +1,8%.

Εν τω μεταξύ, δημοσίευμα της εφημερίδας Wall Street Journal ότι το δημόσιο χρέος των ΗΠΑ αναμένεται να αγγίξει το ανώτατο θεσμοθετημένο όριο στα μέσα του Οκτωβρίου 2013 επανέφερε στο προσκήνιο την περίπτωση εφαρμογής των αυτόματων μειώσεων μισθών και δημόσιων δαπανών. Προκειμένου να αποφευχθεί μια τέτοια περίπτωση ο υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ κάλεσε το Κογκρέσο να αυξήσει εκ νέου το ανώτατο όριο δημόσιου χρέους, καθώς μια καθυστέρηση μπορεί να επιβαρύνει σημαντικά την οικονομία και να οδηγήσει την ανεργία σε υψηλά επίπεδα.

Εν τω μεταξύ, στην Ευρωζώνη εντείνονται η νευρική και η ανησυχία των επενδυτών, καθώς η απειλείται η συνοχή της ιταλικής κυβέρνησης, μετά την καταδίκη του πρώην πρωθυπουργού Silvio Berlusconi για φορολογική απάτη. Ο πρώην πρωθυπουργός ζήτησε την περασμένη εβδομάδα από την κυβέρνηση να βρει μέσα σε 10 ημέρες μια λύση που θα του δίνει τη δυνατότητα παραμονής του στην πολιτική, διαφορετικά θα ζητήσει την απόσυρση στήριξης του κόμματος του από την κυβέρνηση. Το κλίμα επιβάρυναν και οι προβλέψεις αναλυτών ότι κινδυνεύει με αναδιάρθρωση το ιταλικό χρέος, λόγω της αυξημένης πολιτικής αβεβαιότητας, χωρίς να αποκλείουν την διεξαγωγή και νέων εκλογών στις αρχές του 2014.

Ωστόσο, αν και η ΤτΙταλίας διαβεβαίωσε για ορατές πλέον ενδείξεις ανάκαμψης της ιταλικής οικονομίας, προειδοποίησε ότι η ανάπτυξη θα είναι αργή και περιορισμένου μεγέθους. Σύμφωνα με τα στοιχεία των εμπορικών επιμελητηρίων της Ιταλίας ρεκόρ χρεοκοπιών καταγράφουν οι ιταλικές επιχειρήσεις. Από το 2008 μέχρι το 2012 έκλεισαν 9.000 επιχειρήσεις που λειτουργούσαν πάνω από 50 χρόνια. Ειδικότερα, τους πρώτους έξι μήνες του 2013, ρεκόρ χρεοκοπιών σημειώθηκε σε ετήσια βάση στις περιφέρειες της Τοσκάνης (+33%), στην νότια περιοχή της Καλαβρίας (+31%), αλλά και στην

βόρεια περιφέρεια Άνω Αδίγη (+26,9%). Συνολικά το 1^ο 6μηνο.2013 διέκοψαν τη λειτουργία τους 6.500 ιταλικές επιχειρήσεις.

Στην Κίνα, οι στατιστικές αρχές έστειλαν ένα αισιόδοξο μήνυμα στις αγορές εκτιμώντας ότι η οικονομία διατηρεί τη δυναμική της και στο 2^ο 6μηνο.2013 με αποτέλεσμα να θεωρείται επιτεύξιμος ο ρυθμός ανάπτυξης που έχει θέσει η κυβέρνηση για το 2013 (ΑΕΠ +7,5%). Η αύξηση της κατανάλωσης και η ενίσχυση της ανάπτυξης στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της χώρας αναμένεται να βοηθήσουν μακροχρόνια την οικονομία.

Σε επίπεδο αγορών, καθοδικές τάσεις επικράτησαν στην πλειονότητα των ομολογιακών τιμών σε εβδομαδιαία βάση στην Ευρώπη. Οριακή άνοδο στην αγορά των 5ετών CDS χωρίς να απουσιάζουν και οι εξαιρέσεις.

		27.8.2013	19.8.2013	+/- μβ		27.8.2013	19.8.2013	+/- μβ
Ελλάδα	10Y	9,95%	9,48%	47,0		1.334	1.449	-115
Ισπανία	5Y	4,45%	4,39%	6,0		232	229	4
Ιταλία	5Y	4,40%	4,26%	14,0		240	235	5
Πορτογαλία	10Y	6,46%	6,24%	22,0		478	448	30
Γαλλία	10Y	2,44%	2,42%	2,0		73	71	2
Ολλανδία	5Y	2,27%	2,29%	-2,0		50	51	0
Γερμανία	5Y	1,87%	1,89%	-2,0		30	29	0

Πηγή: Bloomberg

Άνοδο κατέγραψε η διαφορά απόδοσης του 10ετούς ισπανικού ομολόγου με εκείνη του αντίστοιχου 10ετούς γερμανικού, καθώς ανήλθε στις 258 μ.β. από 250 μ.β. που ήταν προ εβδομάδος. Παρόμοια κίνηση καταγράφηκε και στην διαφορά απόδοσης του 10ετούς ιταλικού ομολόγου με εκείνη του αντίστοιχου 10ετούς γερμανικού, η οποία ανήλθε στις 253 μ.β. από 237 μ.β. ως αποτέλεσμα των ανησυχιών των επενδυτών για τις πολιτικές εξελίξεις στην Ιταλία.

Εν τω μεταξύ, το ποσό των €7,587 δισ. άντλησε την 26.8.2013 το γαλλικό δημόσιο μέσω δημοπρασίας εντόκων γραμματίων (ΕΓ), διάρκειας 3-,6- και 12- μηνών. Ειδικότερα, μέσω 3μηνων ΕΓ αντλήθηκε το ποσό των €3,998 δισ. με μέσο κόστος δανεισμού 0,059% από 0,061% της προηγούμενης αντίστοιχης δημοπρασίας. Μέσω 6μηνων ΕΓ αντλήθηκαν €1,594 δισ. με κόστος 0,092% από 0,091%. Τέλος, μέσω ΕΓ 12-μηνης διάρκειας συγκεντρώθηκε το ποσό των €1,993 δισ. με μέσο κόστος 0,193% από 0,178% της αντίστοιχης τελευταίας δημοπρασίας. Την ίδια ημέρα το γερμανικό δημόσιο μέσω δημοπρασίας ΕΓ 12μηνης διάρκειας άντλησε το ποσό των €2,42 δισ. με μέσο επιτόκιο δανεισμού 0,097% από 0,0513% της τελευταίας αντίστοιχης δημοπρασίας. Σημειώνεται ότι ο δείκτης υπερκάλυψης διαμορφώθηκε στο 1,9.

Εξελίξεις στην πραγματική οικονομία:

Στις ΗΠΑ, και ειδικότερα στην αγορά ακινήτων, αναπάντεχη υποχώρηση σημείωσαν οι πωλήσεις νέων κατοικιών τον Ιούλιο.2013 κατά -13,4% σε μηνιαία βάση μετά από άνοδο +3,6% που είχαν καταγράψει τον Ιούνιο.2013. Αντιθέτως, οι πωλήσεις υφιστάμενων κατοικιών αυξήθηκαν κατά 6,5% σε

μηνιαία βάση τον Ιούλιο.2013, έναντι μείωσης -1,6% τον Ιούνιο.2013 όπως και ο **δείκτης τιμών κατοικιών S&P/Case-Shiller**, ο οποίος ενισχύθηκε οριακά κατά 0,7% σε μηνιαία βάση τον Ιούνιο.2013 και ελαφρώς χαμηλότερα από την άνοδο κατά 0,8% που είχε καταγράψει τον Μάιο.2013.

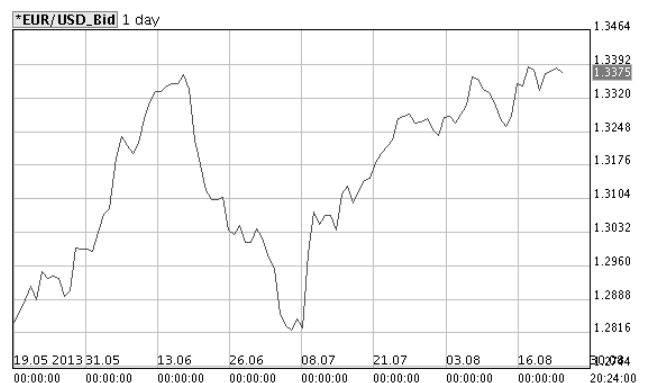
Στον τομέα της παραγωγής, σημαντική υποχώρηση κατέγραψαν τον Ιούλιο.2013 οι **παραγγελίες των διαρκών καταναλωτικών αγαθών** οι οποίες περιορίστηκαν κατά -7,3% σε μηνιαία βάση μετά την αύξηση κατά 3,9% που είχαν σημειώσει τον Ιούνιο.2013. Ειδικότερα, στον **τομέα της μεταποίησης**, οι παραγγελίες μειώθηκαν κατά -9,8% σε μηνιαία βάση τον Ιούλιο.2013, έναντι αύξησης 5,3% τον Ιούνιο.2013.

Στην αγορά εργασίας και ειδικότερα σε επίπεδο επιδομάτων ανεργίας, οι **εβδομαδιαίες αιτήσεις για εγγραφή στα ταμεία ανεργίας**, σημείωσαν άνοδο κατά 13.000 την εβδομάδα έως 17.8.2013 και διαμορφώθηκαν στις 336.000. Ο μέσος όρος 4 εβδομάδων, κατέγραψε μείωση κατά 2.000 με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί στις 330.000.

Στη Ζώνη του Ευρώ (ΖτΕ.), τα τελευταία δημοσιευθέντα στοιχεία υποδηλώνουν ότι η οικονομία έχει αρχίσει να εξέρχεται της υφέσεως με τη γερμανική οικονομία να διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο. Ο **ενοποιημένος δείκτης PMI** ξεπέρασε κατά πολύ τις προσδοκίες της αγοράς και σημείωσε άνοδο για 5^ο κατά σειρά μήνα με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί στο υψηλότερο επίπεδο (51,7) από τον Ιούλιο.2011. Σε παρόμοια τροχιά κινήθηκαν και οι επιμέρους δείκτες. Ειδικότερα ο δείκτης PMI στη μεταποίηση ανήλθε στο υψηλότερο επίπεδο (51,3) των τελευταίων 26 μηνών ενώ ο δείκτης PMI υπηρεσιών διαμορφώθηκε στο 51 τον Αύγουστο.2013 από 49,8 τον Ιούλιο.2013. Σε επίπεδο χωρών και πιο συγκεκριμένα στη **Γερμανία**, ο **ενοποιημένος δείκτης PMI** διαμορφώθηκε στο 53,4 τον Αύγουστο.2013, από 52,1 τον Ιούλιο.2013 σε αντίθεση με τον **ενοποιημένο δείκτη PMI** στη **Γαλλία**, ο οποίος **υποχώρησε** στο 47,9 τον Αύγουστο.2013 από 49,1 τον Ιούλιο.2013, κυρίως λόγω της εξασθένησης του επιμέρους δείκτη στις υπηρεσίες.

Γερμανία: Το ΑΕΠ το 2^ο 3μηνο 2013 κατέγραψε άνοδο κατά 0,5% έναντι πτώσης -0,3% το 1^ο 3μηνο 2013. Η σημαντική άνοδος του ΑΕΠ το 2^ο 3μηνο 2013 συνέβαλε ουσιαστικά στην αύξηση του ΑΕΠ στο σύνολο της Ευρωζώνης ενώ οι μέχρι σήμερα δημοσιευθέντες οικονομικοί δείκτες υποδεικνύουν τη συνέχιση του καλού οικονομικού κλίματος με αποτέλεσμα να εκτιμάται πλέον ότι η ανάπτυξη στη Γερμανία το 2013 μπορεί να ξεπεράσει το +0,3% που έχει προβλέψει το ΔΝΤ (Ιούλιος 2013). Επιβεβαίωση του καλού οικονομικού κλίματος αποτελεί η άνοδος του δείκτη επιχειρηματικού κλίματος Ifo στο 107,5 (υψηλό επίπεδο 16 μηνών) τον Αύγουστο.2013 από 106,2 τον Ιούλιο.2013. Σημειώνεται ότι η αύξηση του ΑΕΠ στη Γερμανία προήλθε τόσο από την συμμετοχή του εξωτερικού τομέα, όσο και από την ενίσχυση της εσωτερικής ζήτησης. Οι εξαγωγές αυξήθηκαν σε 3μηνιαία βάση

το 2^ο 3μηνο 2013 (+1,1% σε ετήσια βάση κατά 2,2%) ενώ οι εισαγωγές κατά 2,0% (+1,4% σε ετήσια βάση). Σε θετικούς ρυθμούς κινείται και η **ιδιωτική κατανάλωση** η οποία σημείωσε άνοδο κατά 0,5% σε 3μηνιαία βάση, έναντι αύξησης 0,2% το 1^ο 3μηνο 2013, ενώ σε ετήσια βάση, η κατανάλωση αυξήθηκε κατά 1,1% μετά από μείωση -0,2% το 1^ο 3μηνο 2013. Οι προοπτικές της κατανάλωσης προδιαγράφονται αρκετά ευοίωνες, καθώς βελτιώνεται αισθητά το κλίμα στην αγορά εργασίας. **Στις αγορές συναλλάγματος**, το ευρώ ξεκίνησε την εβδομάδα (26.8.2013) με σχετικά ήπιες διαθέσεις για να αρχίσει να υποχωρεί στη συνέχεια έναντι του δολαρίου, καθώς άρχισαν να εντείνονται οι ανησυχίες ότι οι ΗΠΑ μπορεί να αναλάβουν στρατιωτική δράση εναντίον της κυβέρνησης της Συρίας. Το δολάριο άρχισε να κερδίζει έδαφος έναντι του ευρώ μετά τις δηλώσεις του υπουργού εξωτερικών των ΗΠΑ για χρήση χημικών όπλων από την κυβέρνηση της Συρίας, καθώς αποκτά ρόλο ασφαλούς νομίσματος.

Το ευρώ διαπραγματεύεται στα 1,3375 USD/EUR έναντι του δολαρίου ΗΠΑ χαμηλότερα του υψηλού (1,3452 USD/EUR) που κατέγραψε την 20.8.2013. Εν τω μεταξύ, η αβεβαιότητα για το πόσο σύντομα η Fed θα αρχίσει να χαλαρώνει τα μέτρα τόνωσης της οικονομίας επανήλθε εντονότερα στο προσκήνιο μετά την ανακοίνωση των στοιχείων την 26.8.2013 για την πορεία των παραγγελιών διαρκών αγαθών τον Ιούλιο 2013, προβληματίζοντας τους επενδυτές για τη δυναμική της εγχώριας ζήτησης. Η ανακοίνωση ήλθε λίγες ημέρες μετά τη δημοσίευση νέων κατοικιών στις ΗΠΑ οι οποίες σημειωτέον κατέγραψαν τη μεγαλύτερη πτώση των τελευταίων τριών ετών. Η στερλίνα κινείται καθοδικά έναντι του ευρώ καταγράφοντας εβδομαδιαίες απώλειες της τάξης του 0,9%, ενώ σε αντίθεση με το δολάριο εμφανίζεται ενισχυμένη κατά 0,5%. Ειδικότερα, η στερλίνα διαπραγματευόταν με το δολάριο στα \$1,5527 και με το ευρώ στις £0,8614 την 27.8.2013 από \$1,5611 και £0,8530 την 19.8.2013.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Ελληνική Οικονομία

Προϋπολογισμός 2013: Η εκτέλεση του Π2013 στο 7μηνο Ιαν.-Ιουλ.2013 διαμορφώνεται, όπως είχε

ανακοινωθεί και στα προσωρινά στοιχεία, καλύτερα του αναμενόμενου, με το πρωτογενές ισοζύγιο να είναι πλεονασματικό στα € 1,055 δις., από € 3,083 δις. το αντίστοιχο 7μηνο πέρυσι και έναντι του στόχου για έλλειμμα € 3,141 δις σε αυτό το 7μηνο. Ειδικότερα:

Οι Πρωτογενείς Δαπάνες του Τ.Π ήταν σημαντικά μειωμένες κατά -10,2% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκαν κατά € 1,878 δις. χαμηλότερα από τον στόχο που είχε τεθεί για το 7μηνο Ιαν.-Ιουλ. 2013. Για το 2013, ο στόχος είναι για μείωση των δαπανών αυτών κατά -4,2% έναντι του 2012, ή μείωση κατά -6,6% για να δημιουργηθεί και αποθεματικό ύψους € 1,1 δις. Σε κάθε περίπτωση, ο στόχος για τις δαπάνες αυτές μπορεί να υπερεκλυφθεί για το 2013 ως σύνολο. Συγκεκριμένα:

(α) Οι δαπάνες της κεντρικής κυβέρνησης για μισθολογικές αποδοχές και για συντάξεις ήταν σημαντικά μειωμένες κατά -8,9% στο 7μηνο Ιαν.-Ιουλ. 2013, μετά την πτώση τους κατά -7,4% στο 7μηνο του 2012. Ειδικότερα, σημειώνεται η μεγάλη πτώση των μισθολογικών αμοιβών στην κεντρική διοίκηση και στα νοσοκομεία κατά -8,5% και -11,4% αντίστοιχα. Επίσης, οι πληρωμές για συντάξεις ήταν μειωμένες στο 1^ο 7μηνο 2013 κατά -10,7% σε ετήσια βάση, ενώ για το έτος 2013 ως σύνολο έχει προγραμματιστεί η μείωσή τους κατά -12,2%. Συνολικά, οι δαπάνες για αποδοχές και συντάξεις της κεντρικής κυβέρνησης αναμένεται να μειωθούν σε € 18,6 δις το 2013, από € 20,51 δις το 2012, σημειώνοντας πτώση κατά -9,4% το 2013, από την πτώση τους κατά -6,0% το 2012.

(β) Οι επιχορηγήσεις των ασφαλιστικών ταμείων (Α.Τ.) ήταν επίσης σημαντικά μειωμένες στα € 7,6 δις. στο 1^ο 7μηνο του 2013, από € 9,74 δις. στο 1^ο 7μηνο του 2012. Σε μεγάλο βαθμό αυτή η μείωση αντικατοπτρίζει τη σημαντικά μειωμένη προγραμματισμένη επιχορήγηση των Α.Τ. από τον Τ.Π. στα € 12,6 δις το 2013, από € 14,5 δις το 2012 (πτώση κατά -12,9%). Άλλωστε, στο 1^ο 7μηνο του 2013 έχει ήδη καταβληθεί το 56,2% της συνολικής προγραμματισμένης επιχορήγησης για το τρέχον έτος. **Η επιχορήγηση του ΙΚΑ ανήλθε στα € 1,73 δις. στο 1^ο 7μηνο του 2013 (το 61,6% της προγραμματισμένης ετήσιας επιχορήγησής του) και ήταν σημαντικά μειωμένη έναντι του 1^{ου} 7μήνου του 2012, όπου είχε διαμορφωθεί στα € 2,73 δις.** Η επιχορήγηση του ΙΚΑ έχει προγραμματιστεί να μειωθεί στα € 2,8 δις. το 2013, από € 3,98 δις το 2012 (έναντι € 2,18 δις που είχε προϋπολογιστεί).

Αντίθετα, σημειώνεται **η αύξηση της επιχορήγησης του ΟΑΕΕ κατά 5,7%** σε ετήσια βάση στο 1^ο 7μηνο του 2013 (αν και η αύξηση επιβραδύνεται σε σχέση με το 1^ο 6μηνο 2013) στα € 920 εκατ., δηλαδή στο 65,7% της προγραμματισμένης ετήσιας επιχορήγησης του Οργανισμού αυτού που έχει προσδιοριστεί από το ΜΠΔΣ 2013-2016 στα € 1,4 δις. έναντι της τελικής διαμόρφωσής της στα € 1,43 δις. το 2012 (από € 800 εκατ. που είχε προσδιοριστεί αρχικά).

Η επιχορήγηση του ΕΟΠΥΥ από τον Τ.Π. ανήλθε στα € 644 εκατ. στο 1^ο 7μηνο του 2013 (δηλαδή στο 58,1% της προϋπολογισθείσας επιχορήγησης) και ήταν αυξημένη κατά 17,9% από το 1^ο 7μηνο του

2012. Σημειώνεται ότι η επιχορήγηση που εισέπραξε ο ΕΟΠΥΥ το 2012 ανήλθε τελικά στα € 1,02 δις, ενώ για το 2013 εκτιμάται στα € 1,108 δις.

Τέλος, **η επιχορήγηση του ΟΓΑ** μειώθηκε δραστικά κατά -33,8% σε ετήσια βάση το 1^ο 7μηνο 2013 και ανήλθε στα € 1,9 δις., δηλαδή στο 60,9% της προγραμματισμένης ετήσιας επιχορήγησής του, η οποία για το έτος 2013 ως σύνολο έχει προσδιοριστεί στα € 2,8 δις, από € 4,24 δις το 2012 και € 4,66 δις το 2011.

Συνολικά, οι πρωτογενείς δαπάνες του Τ.Π. αναμένεται τώρα να διαμορφωθούν στα € 45,0 δις. το 2013 (43,9 δις χωρίς το αποθεματικό των € 1,1 δις), από € 47,14 δις. το 2012.

Καθαρά Έσοδα Τ.Π.: Σημαντική βελτίωση σημειώνεται και στον τομέα των καθαρών εσόδων τον Ιούλ.2013, καθώς τον συγκεκριμένο μήνα τα καθαρά έσοδα του Τ.Π. αυξήθηκαν εντυπωσιακά κατά 8,8% σε ετήσια βάση. **Ωστόσο, το 7μηνο Ιαν.-Ιουλ.2013 τα έσοδα αυτά σημείωσαν πτώση κατά -1,9% σε ετήσια βάση στα € 25,839 δις. (εξαιρουμένων των έκτακτων εσόδων από τα SMP).** Ειδικότερα:

α) Τα έσοδα από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων (ΦΕΦΠ) ήταν μειωμένα κατά -20,8% σε ετήσια βάση στο 1^ο 7μηνο 2013 στα € 3,442 δις. Η εξέλιξη αυτή αναμένεται να βελτιωθεί σε κάποιο βαθμό στους επόμενους μήνες, αλλά σηματοδοτεί επίσης μεγάλες απώλειες εσόδων από άρνηση πληρωμής ακόμη και του βεβαιωμένου φόρου από ένα μεγάλο αριθμό φορολογουμένων. Επίσης, απογοητευτική είναι και η **εξέλιξη των εσόδων από τον φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων (ΦΕΝΠ) στο 1^ο 7μηνο 2013 (που είναι μειωμένα κατά -20,7%),** μετά τον καταποντισμό τους στα € 1,72 δις το 2012, από € 4,65 δις (και τότε με μεγάλη φοροδιαφυγή) το 2007. Και σε αυτή την περίπτωση, η κυβέρνηση και η Τρόικα προγραμματίζουν νέα πτώση των εσόδων από τον φόρο αυτό κατά -13,8% το 2013 (στα € 1,48 δις), μετά τη μεγάλη πτώση τους κατά -38,0% το 2012 και κατά -17,8% το 2011. Στο 1^ο 7μηνο 2013 έχουν εισπραχθεί από το φόρο αυτό μόνο € 651 εκατ., από € 821 εκατ. το 1^ο 7μηνο 2012 (από € 716 εκατ. που ήταν ο στόχος για το διάστημα αυτό), αλλά αυτό οφείλεται σε μεγάλο βαθμό και στην παράταση υποβολής των σχετικών δηλώσεων του ΦΕΝΠ.

β) Τα έσοδα από τους φόρους στην περιουσία διαμορφώθηκαν στα € 1,64 δις. στο 1^ο 7μηνο 2013 και ήταν μειωμένα κατά -18,4% έναντι του 1^{ου} 7μήνου 2012, όπου είχε εισπραχθεί το κύριο μέρος του ΕΕΤΗΔΕ του 2011. Έχουν προγραμματιστεί να ανέλθουν στα € 3,18 δις το 2013.

γ) Αξιοσημείωτη αύξηση κατά 30,0% σημειώνεται στα έσοδα από τους άμεσους φόρους ΠΟΕ, στους οποίους έχουν συμπεριληφθεί και τα έσοδα από τον ΦΑΠ του 2010. Ωστόσο, έχουν αρχίσει να αποδίδουν σταδιακά και τα μέτρα για την είσπραξη ενός μέρους των βεβαιωμένων ληξιπρόθεσμων φορολογικών οφειλών, ενώ στο υπόλοιπο του έτους έχει προγραμματιστεί να εισπραχθούν σημαντικά έσοδα τόσο από τον ΦΑΠ του 2011 και του 2012, καθώς

επίσης και σημαντικά έσοδα από τις ρυθμίσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών και παλαιών φορολογικών υποθέσεων. Έχουμε σημειώσει σε προηγούμενα Δελτία ότι η επιβολή των ΦΑΠ του 2011 και του 2012 εντός του 2013 θα δημιουργήσει πολλά προβλήματα στην είσπραξη του ΕΕΤΗΔΕ του 2013 και των άλλων φόρων, καθώς ένας μεγάλος αριθμός φορολογουμένων θα βρεθεί αντιμέτωπος με μια υπέρμετρα μεγάλη φορολογική επιβάρυνση σε μια περίοδο μεγάλης ύφεσης στην οικονομία.

δ) Συνεχίζεται η **πτώση των εσόδων από τον ΦΠΑ κατά -10,2% στο 1^ο 7μηνο 2013, μετά την μεγάλη πτώση τους κατά -11,4% και στο 1^ο 7μηνο 2012. Ωστόσο, τον Ιούλ.2013 συγκεκριμένα τα έσοδα αυτά αυξήθηκαν κατά 3,3% σε ετήσια βάση, αντιστρέφοντας την πτώση τους κατά -12,5% που σημειώθηκε τον Ιούν.2013. Τα έσοδα από ΦΠΑ εκτός καυσίμων και καπνού πάντως, αναμένεται να βελτιωθούν τους επόμενους μήνες, παρά τη μείωση των συντελεστών του ΦΠΑ στους χώρους της εστίασης, λόγω και της πολύ ικανοποιητικής τουριστικής περιόδου. Μεγάλη παραμένει η πτώση των εσόδων από τον ΦΠΑ στα προϊόντα εκτός καυσίμων και καπνού (1^ο 7μηνο. '13: -8,2%), αν και τα έσοδα αυτά αυξήθηκαν κατά 4,7% σε ετήσια βάση τον Ιούλ.2013. Σε κάθε περίπτωση, ο στόχος του Π2013 είναι για σημαντικά μειωμένα έσοδα από τον ΦΠΑ κατά -8,3%, μετά την πτώση τους κατά -11,4% το 2012. Σημειώνεται ότι η πτώση των εσόδων από τον ΦΠΑ πετρελαιοειδών ανήλθε στο μη αναμενόμενο -19,3% στο 1^ο 7μηνο του 2013 και ήταν αποτέλεσμα της μεγάλης πτώσης της κατανάλωσης πετρελαίου θέρμανσης λόγω των εξαιρετικά καλών καιρικών συνθηκών. Επίσης, η μεγάλη πτώση των εσόδων από τον ΦΠΑ καπνού κατά -10,1% στο 1^ο 7μηνο. '13, με ταυτόχρονη πτώση των εσόδων από τον ΕΦΚ καπνού κατά -8,4% οφείλεται τόσο στην φοροδιαφυγή, όσο και στις διακυμάνσεις της πολιτικής αγορών και αποθεματοποιήσεων των εταιρειών καπνού.**

ε) **Σημαντικά χαμηλότερα ήταν τα έσοδα από τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων, τα οποία ανήλθαν μόλις στα € 124 εκατ. στο 1^ο 7μηνο 2013, από € 241 εκατ. στο 1^ο 7μηνο 2012. Το 2013 εκτιμάται να εισπραχθούν από την πηγή αυτή έσοδα ύψους € 1,228 δις, έναντι εσόδων ύψους € 1,305 δις το 2012.**

στ) **Θετική εξέλιξη αποτελεί η μεγάλη αύξηση των εσόδων από τους έμμεσους φόρους ΠΟΕ κατά 23,3% στο 7μηνο Ιαν-Ιούλ 2013, μετά την αύξησή τους κατά 44,2% στο 1^ο 7μηνο 2012. Για το έτος 2013 ως σύνολο προβλέπεται πτώση των εσόδων από τους έμμεσους φόρους ΠΟΕ κατά -3,8%. Ωστόσο, η είσπραξη των διογκωμένων ληξιπρόθεσμων απαιτήσεων από τον ΦΠΑ και από άλλους έμμεσους φόρους εξασφαλίζει σημαντικά έσοδα από την πηγή αυτή το 2013 και στα επόμενα έτη. Το πιο σημαντικό, ωστόσο, είναι να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική είσπραξη των τρεχόντων εσόδων από τον ΦΠΑ και από τους άλλους έμμεσους φόρους.**

Με βάση τα ανωτέρω, η υλοποίηση του Π2013 από την πλευρά των καθαρών εσόδων του Τακτικού

Προϋπολογισμού (Τ.Π.) είναι πλέον εφικτή. Τα έσοδα αυτά έχουν προγραμματιστεί να μειωθούν κατά -5,9% και να διαμορφωθούν στα € 46,7 δις το 2013, έναντι € 49,66 δις. το 2012.

Πιστωτική Επέκταση: Ο **ετήσιος ρυθμός πώσης των χορηγήσεων προς τον ιδιωτικό τομέα** διαμορφώθηκε στο -4,0% σε ετήσια βάση τον Ιούλ.2013 από -4,1% τον Ιούν.2013 και -4,9% τον Ιούλ.2012. Επίσης, η αρνητική καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα σε μηνιαία βάση διαμορφώθηκε στα €855 εκατ. τον Ιούλ.2013 από €212 εκατ. τον Ιούν.2013. Είναι εμφανής η χαμηλή ζήτηση δανείων από τον ιδιωτικό τομέα. Ειδικότερα:

Χρηματοδότηση προς τον Ιδιωτικό Τομέα (ετήσιοι ρυθμοί μεταβολής)				
	Ιούλ.2013	Ιούν.2013	Δεκ.2012	Ιούλ.2012
Σύνολο Ιδιωτικού τομέα	-4,0	-4,1	-4,0	-4,9
A. Επιχειρήσεις	-4,6	-4,9	-4,4	-5,3
-Γεωργία	0,5	-1,8	-6,3	-9,1
-Βιομηχανία	-0,2	-1,1	-2,1	-6,7
-Εμπόριο	-7,3	-7,4	-7,4	-9,2
-Τουρισμός	-0,9	-0,7	1,1	-1,1
-Ναυτιλία	-4,6	-4,9	-3,4	-1,3
-Κατασκευές	-0,3	-0,3	-1,9	-7,4
-Ηλεκτρισμός-Φωταέριο-Υδρευση	-4,2	-3,8	4,5	5,2
-Μεταφορές, Επικοινωνίες πλην Ναυτιλίας	-6,0	-6,3	-8,1	-3,3
B. Ελεύθεροι Επαγγελματίες	-1,2	-1,6	-3,0	-5,3
Γ. Νοικοκυριά	-3,7	-3,6	-3,8	-4,3
-Κατανάλ. Πίστη + Λοιπά Κατανάλ.	-4,6	-4,8	-4,7	-6,1
-Στεγαστικά Δάνεια	-3,3	-3,2	-3,4	-3,5

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος

Στον τομέα των επιχειρήσεων, η μείωση της χρηματοδότησης διαμορφώθηκε στο -4,6% σε ετήσια βάση τον Ιούλ.2013 από -4,9% τον Ιούν.2013 και -5,3% τον Ιούλ.2012. Η αρνητική μηνιαία καθαρή ροή της χρηματοδότησης προς τις επιχειρήσεις διαμορφώθηκε στα €482 εκατ. τον Ιούλ.2013 από €63 εκατ. τον Ιούν.2013. Υποχώρηση της χρηματοδότησης καταγράφηκε σε όλους σχεδόν τους τομείς σε ετήσια βάση τον Ιούλ.2013 (βλ. Πίνακα). Η μεγαλύτερη πτώση σημειώθηκε στον τομέα του Εμπορίου, κατά -7,3% (Ιούλ.2012:-9,2%). Ακολουθεί ο κλάδος των Μεταφορών & Επικοινωνιών, κατά -6,0% (Ιούλ.2012: -3,3%), ενώ η μικρότερη μείωση σημειώθηκε στον τομέα της Βιομηχανίας, κατά -0,2% (Ιούλ.2012: -6,7%). Οριακή αύξηση καταγράφηκε μόνο στον τομέα της Γεωργίας, κατά 0,5% (Ιούλ.2012: -9,1%).

Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των χορηγήσεων προς τα νοικοκυριά διαμορφώθηκε τον Ιούλ.2013 στο -3,7% από -3,6% τον Ιούν.2013 και -4,3% τον Ιούν.2012. Η μηνιαία αρνητική καθαρή ροή διαμορφώθηκε στα €412 εκατ. τον Ιούλ.2013 από €161 εκατ. τον Ιούν.2013. Ειδικότερα, ο **ρυθμός μεταβολής των στεγαστικών δανείων** διαμορφώθηκε στο -3,3% τον Ιούλ.2013 από -3,2% τον Ιούν.2013 και -3,5% τον Ιούλ.2012. Η μηνιαία αρνητική καθαρή ροή διαμορφώθηκε στα 351 εκατ. τον Ιούλ.2013 από 141 εκατ. τον Ιούν.2013.

Δείκτες Νέων Παραγγελιών (ΔΝΠ) και Κύκλου Εργασιών (ΔΚΕ) στη Βιομηχανία: Στον τομέα της βιομηχανίας σημειώθηκε υποχώρηση

του Δείκτη Νέων Παραγγελιών (ΔΝΠ) στο σύνολο της αγοράς με μείωσή του κατά -10,4% τον Ιούν.2013, έναντι -13,4% τον Μάι.2013 και μείωσης κατά -5,0% τον Ιούν.2012. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται στη μείωση κατά -14,2% σε ετήσια βάση του ΔΝΠ στην εγχώρια αγορά, έναντι της πτώσης του κατά -11,2% τον Ιούν.2012 και της μείωσης του ΔΝΠ της εξωτερικής αγοράς κατά -8,3% σε ετήσια βάση μετά την αύξησή του κατά 1,3% τον Ιούν.2012.

Εξέλιξη του Δείκτη Κύκλου Εργασιών (ΔΚΕ) στην εγχώρια αγορά			
	Στάθμιση	Ιούν.'13	Ιούν.'12
Τρόφιμα	17,59	-7,0%	-2,8%
Καπνός	1,36	1,9%	-30,9%
Κλωστοϋφαντουργικές ύλες	1,64	1,3%	-28,0%
Χαρτί και προϊόντα	2,17	-4,2%	-11,1%
Εκτυπώσεις και αναπ. προεγγ. Μέσων	1,51	-10,3%	-20,5%
Χημικά προϊόντα	4,33	-1,5%	-12,6%
Βασικά φαρμακευτικά	2,41	5,7%	1,0%
Προϊόντα από ελαστική και πλαστική ύλη	3,12	-5,3%	-12,1%
Μη μεταλλικά ορυκτά	7,49	-11,2%	-35,9%
Ηλεκτρολογικός εξοπλισμός	1,86	-4,7%	1,5%
Μηχανήματα και είδη εξοπλισμού	1,05	-42,9%	-14,1%
Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	0,33	-13,7%	-28,6%
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	0,48	39,5%	-32,7%
Ποτά	5,29	-5,7%	-5,1%
Είδη Ένδυσης	1,69	-0,9%	-25,3%
Βασικά μεταλλικά	7,48	-12,6%	-16,4%
Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων	4,32	-33,0%	-21,4%
Μηχανοκίνητα οχήματα	0,66	-12,5%	-31,8%
Παράγωγα πετρελαίου και άνθρακα	27,13	-8,6%	10,4%
Λοιπός εξοπλισμός μεταφορών	1,36	-36,0%	-60,7%
Δέρματα - είδη υπόδησης	0,55	60,0%	-66,0%
Ξύλο και φελλός	1,24	-20,2%	-37,3%
Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων	3,62	-13,1%	-1,8%
Έπιπλα	1,34	-29,1%	-37,0%
Σύνολο	100,00	-7,5%	-3,8%
Σύνολο χωρίς παράγωγα πετρελαίου	72,87	-5,2%	-6,6%

Πηγή: ΕΛΛ.ΣΤΑΤ.

Εξέλιξη του Δείκτη Κύκλου Εργασιών (ΔΚΕ) στις αγορές εξωτερικού			
	Στάθμιση	Ιούν.'13	Ιούν.'12
Τρόφιμα	10,37	-4,7%	5,1%
Ποτά	1,09	6,2%	-2,8%
Καπνός	1,65	-11,8%	26,2%
Κλωστοϋφαντουργικές ύλες	3,63	-4,8%	-24,6%
Είδη Ένδυσης	5,03	-17,8%	-3,8%
Βασικά φαρμακευτικά	1,31	8,7%	18,7%
Προϊόντα από ελαστική και πλαστική ύλη	4,40	-9,8%	6,5%
Μη μεταλλικά ορυκτά	3,33	15,9%	51,3%
Βασικά μεταλλικά	22,15	-21,5%	-3,2%
Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων	3,31	1,3%	17,6%
Ηλεκτρολογικός εξοπλισμός	4,94	-14,6%	57,5%
Μηχανήματα και είδη εξοπλισμού	1,89	-21,9%	1,4%
Μηχανοκίνητα οχήματα	0,15	-1,9%	26,7%
Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	0,20	0,5%	37,6%
Παράγωγα πετρελαίου και άνθρακα	26,74	10,9%	10,0%
Χημικά προϊόντα	5,43	-2,6%	0,7%
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	1,79	-38,6%	5,2%
Λοιπός εξοπλισμός μεταφορών	0,86	11,3%	-26,9%
Χαρτί και προϊόντα από χαρτί	0,79	-3,3%	-5,4%
Δέρματα - είδη υπόδησης	0,20	-21,5%	-98,5%
Έπιπλα	0,17	6,8%	10,4%
Εκτυπώσεις και αναπ. προεγγ. Μέσων	0,04	-26,1%	11,8%
Σύνολο	100,00	-1,1%	7,6%
Σύνολο χωρίς παράγωγα πετρελαίου	73,26	-4,0%	4,9%

Πηγή: ΕΛΛ.ΣΤΑΤ.

Επίσης, ο ΔΝΠ στη βιομηχανία υποχώρησε, κατά -7,0% σε ετήσια βάση, στο 1^ο δμνηνο 2013, έναντι πτώσης του κατά -8,6% στο 1^ο δμνηνο 2012. Η μείωση του ΔΝΠ στο 1^ο δμνηνο 2013 προήλθε από τη

μείωση των παραγγελιών από την εγχώρια αγορά κατά -6,5%, μετά την πτώση τους κατά -15,1% στο 1^ο δμνηνο 2012 και τη μείωση κατά -7,9% των εξαγωγικών παραγγελιών, μετά τη μείωσή τους κατά -2,9% στο δμνηνο 2012.

Όσον αφορά τον Δείκτη Κύκλου Εργασιών (ΔΚΕ) σημειώθηκε υποχώρηση στο σύνολο της αγοράς με μείωσή του κατά -5,0% τον Ιούν. 2013, έναντι αύξησης κατά 2,0% τον Μάι. 2013 και 0,6% τον Ιούν.2012. Η εξέλιξη αυτή αποδίδεται στη μείωση κατά -7,5% σε ετήσια βάση του ΔΝΠ στην εγχώρια αγορά, έναντι της πτώσης του κατά -3,8% τον Ιούν.2012 και της μείωσης του ΔΚΕ της εξωτερικής αγοράς κατά -1,1% σε ετήσια βάση μετά την αύξησή του κατά 7,6% τον Ιούν.2012. Στους παραπάνω πίνακες απεικονίζονται οι μειώσεις των ΔΚΕ σε επιμέρους κατηγορίες προϊόντων, τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στις αγορές εξωτερικού.

Επίσης, ο ΔΚΕ στη βιομηχανία υποχώρησε, κατά -6,2% σε ετήσια βάση, στο 1^ο δμνηνο 2013, έναντι αύξησής του κατά 3,6% στο 1^ο δμνηνο 2012. Η μείωση του ΔΚΕ στο 1^ο δμνηνο 2013 είναι συνδυασμός της μείωσης των παραγγελιών από την εγχώρια αγορά κατά -14,7%, μετά την υποχώρησή τους κατά -1,9% στο 1^ο δμνηνο 2012 και της αύξησης κατά 6,7% των εξαγωγικών παραγγελιών, μετά τη αύξησή τους κατά 13,3% στο 1^ο δμνηνο 2012.

Εμπορευματικές Συναλλαγές (ΕΛΣΤΑΤ): Οι εξαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή, μειώθηκαν κατά -11,4% σε ετήσια βάση τον Ιούν.2013 από -10,0% τον Μάι.2013 και έναντι αύξησης 4,1% τον Ιούν.2012. Το δμνηνο 2013 οι εξαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή σημείωσαν μείωση κατά -2,5%, έναντι οριακής αύξησής τους κατά 0,6% στο δμνηνο 2012. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή ανήλθαν στα € 8,31 δισ. στο δμνηνο 2013 από € 8,52 δισ. στο δμνηνο 2012.

Ειδικότερα, στο δμνηνο 2013 σημειώθηκε υποχώρηση των εξαγωγών αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή προς τις τρίτες χώρες εκτός της ΕΕ-27 κατά -8,4% σε ετήσια βάση, από αύξησή τους κατά 15,2% στην αντίστοιχη περίοδο του 2012. Από την άλλη πλευρά, αύξηση των αντίστοιχων εξαγωγών κατά 1,0% σημειώθηκε προς τις χώρες της ΕΕ-27, μετά τη μείωσή τους κατά -6,5% στο δμνηνο 2012.

Οι εισαγωγές αγαθών χωρίς πετρελαιοειδή σημείωσαν μείωση κατά -6,4% στο δμνηνο 2013, έναντι πτώσης κατά -10,3% στο δμνηνο 2012.

Οι εξαγωγές αγαθών με πετρελαιοειδή, μειώθηκαν κατά -8,7% σε ετήσια βάση τον Ιούν.2013 από αύξηση 4,2% τον Μάι.2013 και 6,6% τον Ιούν.2012. Στο δμνηνο 2013 οι εξαγωγές με πετρελαιοειδή σημείωσαν αύξηση κατά 5,4%, έναντι αύξησής τους κατά 10,2% στο δμνηνο 2012. Συγκεκριμένα, οι εξαγωγές αγαθών με πετρελαιοειδή ανήλθαν στα € 13,64 δισ. στο δμνηνο 2013 από € 12,95 δισ. στο δμνηνο 2012.

Οι εισαγωγές αγαθών με πετρελαιοειδή σημείωσαν πτώση κατά -9,2% σε ετήσια βάση τον Ιουν. 2013 από -5,6% τον Μάι.2013, ενώ είχαν σημειώσει μείωση κατά -5,7% τον Ιουν.2012.

Εξαγωγές με πετρελαιοειδή		
	2012	2013
Ιαν-Ιούν	12.945,5	13.640,3
% μεταβολή	10,2%	5,4%
Εξαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή		
	2012	2013
Ιαν-Ιούν	8.522,0	8.307,5
% μεταβολή	0,6%	-2,5%
Εισαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή		
	2012	2013
Ιαν-Ιούν	15.838,4	14.821,8
% μεταβολή	-10,3%	-6,4%

Παγκόσμια Οικονομία

ΗΠΑ: Στην αγορά ακινήτων, οι πωλήσεις νέων κατοικιών υποχώρησαν κατά -13,4% σε μηνιαία βάση τον Ιούλ.2013 από αύξηση κατά 3,6% τον Ιούν.2013, ενώ σε ετήσια βάση αυξήθηκαν κατά 6,8%. Αντίθετα, οι πωλήσεις υφιστάμενων κατοικιών αυξήθηκαν κατά 6,5% σε μηνιαία βάση τον Ιούλ.2013, έναντι υποχώρησης κατά -1,6% τον Ιούν.2013, ενώ σε ετήσια βάση ενισχύθηκαν κατά 17,2%. Επίσης, ο δείκτης τιμών κατοικιών **S&P/Case-Shiller**, ενισχύθηκε κατά 0,7% σε μηνιαία βάση τον Ιούν.2013 από 0,8% τον Μάι.2013, ενώ σε ετήσια βάση αυξήθηκε κατά 7,7%.

Στον τομέα της **καταναλωτικής εμπιστοσύνης** ο δείκτης του **Conference Board** ενισχύθηκε οριακά στο 81,5 τον Αύγ.2013 από 81,0 τον Ιουλ.2013 και 82,1 τον Ιουν.2013, γεγονός που αποδίδεται στην πρόσφατη μικρή υποχώρηση της τιμής των καυσίμων που βοήθησε στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης.

Οι παραγγελίες των διαρκών καταναλωτικών αγαθών μειώθηκαν κατά -7,3% σε μηνιαία βάση τον Ιούλ.2013, έναντι αύξησης κατά 3,9% τον Ιούν.2013 και 5,5% τον Μάι.2013. Στον τομέα της μεταποίησης, οι παραγγελίες υποχώρησαν κατά -9,8% σε μηνιαία βάση τον Ιούλ.2013, έναντι αύξησης κατά 5,3% τον Ιούν.2013 και 7,4% τον Μάι.2013.

Στην αγορά εργασίας οι εβδομαδιαίες αιτήσεις για εγγραφή στα ταμεία ανεργίας, αυξήθηκαν κατά 13.000 την εβδομάδα έως 17.8.2013 και διαμορφώθηκαν στις 336.000. Ο μέσος όρος 4 εβδομάδων, κατέγραψε μείωση επίσης κατά 2.000 με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί στις 330.000.

ΖΤΕ: Ενθαρρυντικά είναι τα τελευταία στοιχεία καθώς δείχνουν ότι η οικονομία έχει εξέλθει οριστικά από την ύφεση και έχει ξεκινήσει η περίοδος ανάκαμψης. Ειδικότερα, ο **ενοποιημένος δείκτης PMI στη ΖΤΕ** αυξήθηκε πολύ περισσότερο από τις εκτιμήσεις των αναλυτών, για 5^ο συνεχόμενο μήνα και διαμορφώθηκε στο 51,7 τον Αύγ.2013 (υψηλότερο επίπεδο από τον Ιούλ.2011), από 50,5

τον Ιούλ.2013. Αν ληφθεί υπόψη μονομερώς το επίπεδο που διαμορφώνεται ο δείκτης τον Ιούλ.-Αύγ.2013 τότε αναμένεται αύξηση του ΑΕΠ στη ΖΤΕ περί το 0,3% σε 3μηνιαία βάση το 3^ο 3μηνο 2013. Ο αντίστοιχος δείκτης PMI στη μεταποίηση ανήλθε στο 51,3 (υψηλό 26 μηνών), από 50,3 τον Ιουλ.2013, ενώ και ο δείκτης στις υπηρεσίες ανήλθε σε επίπεδο που συμβαδίζει με ανάπτυξη του κλάδου των υπηρεσιών, στο 51 τον Αύγ.2013, από 49,8 τον Ιούλ.2013. Τα αντίστοιχα στοιχεία που ανακοινώθηκαν για τη Γερμανία και τη Γαλλία δείχνουν ότι η ανάκαμψη στη ΖΤΕ προέρχεται κυρίως από την ταχεία βελτίωση των οικονομικών συνθηκών της Γερμανίας, ενώ αντίθετα η οικονομία της Γαλλίας δεν αποκλείεται να επανέλθει σε περίοδο ύφεσης, παρά την ικανοποιητική αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,5% σε 3μηνιαία βάση το 2^ο 3μηνο 2013.

Ειδικότερα, στη Γερμανία, ο **ενοποιημένος δείκτης PMI** διαμορφώνεται αισθητά άνω του 50, στο 53,4 τον Αύγ.2013, από 52,1 τον Ιούλ.2013. Η ενίσχυση του δείκτη αποδίδεται στη βελτίωση του δείκτη υπηρεσιών στο 52,4 τον Αύγ.2013, από 51,3 τον Ιούλ.2013, ενώ στην ίδια κατεύθυνση κινείται και ο αντίστοιχος δείκτης στη μεταποίηση, ο οποίος βελτιώθηκε στο 52,0, από 50,7 τον Ιούλ.2013. Επιπλέον, θετική εξέλιξη είναι η άνοδος του δείκτη επιχειρηματικού κλίματος Ifo σε υψηλό επίπεδο 16 μηνών, στο 107,5 τον Αύγ.2013, από 106,2 τον Ιούλ.2013 και 102,2 τον Αύγ.2012. Βελτίωση σημειώθηκε στον υποδείκτη των μελλοντικών αλλά και των τρεχουσών οικονομικών συνθηκών των επιχειρηματιών. Η πορεία του δείκτη είναι πολύ ενθαρρυντική και σηματοδοτεί ταχεία ανάκαμψη της οικονομίας, η οποία προέρχεται κυρίως από την ενίσχυση της εγχώριας ζήτησης, τόσο της κατανάλωσης, όσο και των επενδύσεων. Με βάση τα ανωτέρω, το ΑΕΠ αναμένεται να αυξηθεί άνω του 1% σε ετήσια βάση το 3^ο 3μηνο 2013, από 0,5% το 2^ο 3μηνο 2013.

Στη Γαλλία, ο **ενοποιημένος δείκτης PMI** χειροτέρευσε στο 47,9 τον Αύγ.2013, από 49,1 τον Ιούλ.2013, εξαιτίας της πτώσης στον δείκτη στις υπηρεσίες στο 47,7 (παρά τις προσδοκίες για άνοδο), από 48,6 τον Ιούλ.2013. Ο αντίστοιχος δείκτης στη μεταποίηση παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο, στο 49,7 τον Αύγ.2013. Το επίπεδο του δείκτη συνάδει με πτώση του ΑΕΠ το 3^ο 3μηνο 2013, ωστόσο αυτό δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί, καθώς αντίστοιχα ο ενοποιημένος δείκτης PMI για την περίοδο Απρ.-Ιούν.2013 έδειχνε πτώση του ΑΕΠ κατά -0,5% σε 3μηνιαία βάση το 2^ο 3μηνο 2013 (έναντι τελικά της αύξησης κατά +0,5% όπως προαναφέρθηκε).

Γερμανία: Το ΑΕΠ το 2^ο 3μηνο 2013 αυξήθηκε υψηλότερα των εκτιμήσεων κατά 0,7% σε 3μηνιαία βάση, από μηδενική ανάπτυξη το 1^ο 3μηνο 2013, ενώ σε ετήσια βάση η αύξηση ήταν κατά 0,5% (σε εποχικά διορθωμένα στοιχεία), έναντι πτώσης κατά -0,3% το 1^ο 3μηνο 2013. Η οικονομία της Γερμανίας έχει ήδη εισέλθει σε πορεία ανάπτυξης και συνέβαλε στην αύξηση του ΑΕΠ στη ΖΤΕ συνολικά, κατά 0,3% σε 3μηνιαία βάση το 2^ο 3μηνο 2013. Η υψηλή αύξηση του ΑΕΠ το 2^ο 3μηνο 2013 και η βελτίωση στους οικονομικούς δείκτες και το 3^ο 3μηνο 2013

υποδηλώνουν ότι το ΑΕΠ της Γερμανίας το 2013 θα είναι υψηλότερα από το +0,3% που εκτιμά το ΔΝΤ (Ιούλιος 2013).

Ειδικότερα, η αύξηση του ΑΕΠ στη Γερμανία προήλθε τόσο από την θετική εκ νέου συμβολή του εξωτερικού τομέα, όσο και από την ενίσχυση της εγχώριας ζήτησης, η οποία συνέβαλε κατά 0,5 π.μ. στην ανάπτυξη, από +0,2 π.μ. το 1^ο 3μηνο 2013. Ειδικότερα:

α) Η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά 0,5% σε 3μηνιαία βάση, έναντι αύξησης μόλις κατά 0,2% το 1^ο 3μηνο 2013, ενώ σε ετήσια βάση (μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία) η κατανάλωση αυξήθηκε κατά 1,1%, από μείωση -0,2% το 1^ο 3μηνο 2013. Οι προοπτικές περαιτέρω αύξησης της κατανάλωσης (η οποία αποτελεί το 60% του ΑΕΠ) τα επόμενα 3μηνα είναι ενισχυμένες, όπως δείχνει και η βελτίωση του δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης σε ιστορικά υψηλό επίπεδο τον Αύγ.2013, εξαιτίας κυρίως της συνεχούς βελτίωσης στην αγορά εργασίας. Η Ε. Επιτροπή εκτιμά μείωση της ανεργίας στο 5,4% το 2013, από 5,5% το 2012.

β) Οι επενδύσεις παγίου κεφαλαίου σημείωσαν υψηλή αύξηση κατά 1,9% σε 3μηνιαία βάση, αντισταθμίζοντας εν μέρει την μεγάλη πτώση κατά -2,1% που σημειώθηκε το 1^ο 3μηνο 2013. Η βελτίωση αυτή αποδίδεται σε εποχικούς παράγοντες (βελτίωση των καιρικών συνθηκών στο 3μηνο αυτό), αν και η συνεχής αύξηση του δείκτη PMI στη μεταποίηση δείχνει ενίσχυση του κλάδου. Σημειώθηκε αύξηση των επενδύσεων σε κατασκευές κατά 2,6% σε 3μηνιαία βάση, ενώ οι επενδύσεις σε μηχανολογικό εξοπλισμό αυξήθηκαν πιο περιορισμένα κατά 0,9%.

Γερμανία: ΑΕΠ, % μεταβολή				
	% 3μηνιαία βάση		% ετήσια βάση*	
	2ο 3μηνο 2013	1ο 3μηνο 2013	2ο 3μηνο 2013	1ο 3μηνο 2013
ΑΕΠ	0,7	0,0	0,9	-1,6
Ιδιωτική Κατανάλωση	0,5	0,2	1,1	-0,2
Κεφαλαιακές Επενδύσεις	1,9	-2,1	0,6	-4,9
Επενδύσεις σε Κατασκευές	2,6	-2,2	1,2	-7,9
Επενδύσεις σε Εξοπλισμό	0,9	-2,1	-1,2	-7,4
Εξαγωγές	2,2	-0,7	1,1	-2,6
Εισαγωγές	2,0	-0,4	1,4	-2

* μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία

Πηγή: Reuters, Στατιστική Υπηρεσία Γερμανίας

γ) Στον εξωτερικό τομέα, οι εξαγωγές αυξήθηκαν κατά 2,2% σε 3μηνιαία βάση το 2^ο 3μηνο 2013 (+1,1% σε ετήσια βάση), και οι εισαγωγές κατά 2,0% (+1,4% σε ετήσια βάση). Συνεπώς ο εξωτερικός τομέας συνέβαλε θετικά στην αύξηση του ΑΕΠ κατά +0,2 π.μ. όπως και το 1^ο 3μηνο 2013. Ο ρυθμός αύξησης των εξαγωγών εκτιμάται ότι θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα, αν συνεχισθεί και η ανάκαμψη της ΖτΕ και των επιμέρους χωρών, και επίσης αν σταματήσει η επιβράδυνση της οικονομίας της Κίνας. Ωστόσο, η αύξηση των εξαγωγών σε συνδυασμό με την βελτίωση των επενδύσεων θα δώσουν ώθηση και στις εισαγωγές, οι οποίες προβλέπεται να έχουν το 2013 υψηλότερο ρυθμό αύξησης έναντι των εξαγωγών. Ως εκ τούτου, ο εξαγωγικός τομέας θα έχει θετική συμβολή στο ΑΕΠ κατά 0,2 π.μ. το 2013, από +1,0 π.μ. το 2012 (εαρινές εκτιμήσεις Ε.Επιτροπής).

Τέλος, **δ) η μεταβολή των αποθεμάτων είχε αρνητική επίπτωση στην αύξηση του ΑΕΠ κατά -0,1 π.μ. σε 3μηνιαία βάση στο 2^ο 3μηνο 2012, από +0,4 π.μ. το 1^ο 3μηνο 2013**, γεγονός που επιβεβαιώνει την πτώση των νέων παραγγελιών που παρατηρήθηκε στο 3μηνο αυτό.

ΝΑ Ευρώπη

Αλβανία: Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία (INSTAT) της Αλβανίας το έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου της χώρας μειώθηκε σε ετήσια βάση κατά 20,9% σε ALL 140 δισ. (€1 δισ.) το 7μηνο Ιανουάριος-Ιούλιος 2013. Το έλλειμμα εκτιμάται ότι αντιπροσωπεύει 9,8% του προβλεπόμενου ΑΕΠ για το 2013. Η μείωση του ελλείμματος προήλθε από την αύξηση των εξαγωγών σε ετήσια βάση κατά 18,4% και την ταυτόχρονη μείωση των εισαγωγών κατά 5,0%. Η αύξηση των εξαγωγών προήλθε κυρίως από την ομάδα των ορυκτών, των καυσίμων, της ηλεκτρικής ενέργειας, των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και των υποδημάτων. Σε επίπεδο εισαγωγών, οι μεγαλύτερες μειώσεις αφορούσαν τις ομάδες ορυκτών καυσίμων, ηλεκτρικής ενέργειας, μηχανημάτων, υλικών κατασκευής και τροφίμων.

FYROM: Σύμφωνα με τα στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών ο προϋπολογισμός της κεντρικής κυβέρνησης το 7μηνο Ιανουάριος-Ιούλιος 2013 κατέγραψε έλλειμμα MKD 14,4 δισ. (€ 233 εκατ.) από MKD 9,9 δισ. που ήταν την αντίστοιχη περίοδο του 2012. Ως ποσοστό του προβλεπόμενου ΑΕΠ για το 2013 το έλλειμμα προσδιορίζεται στο 2,9%. Σημειωτέον ότι ήδη στο 7μηνο έχει καλυφθεί το 81% του ετήσιου στόχου ο οποίος έχει τεθεί στα MKD 17,7 δισ.. Στο 7μηνο Ιανουάριος-Ιούλιος 2013, τα συνολικά έσοδα του προϋπολογισμού μειώθηκαν κατά 1,9% σε ετήσια βάση σε MKD 80,7 δισ. ενώ οι συνολικές δαπάνες αυξήθηκαν κατά 2,8% σε ετήσια βάση σε MKD 95,1 δισ.. Η κυβέρνηση σχεδιάζει την αναθεώρηση του προϋπολογισμού αλλά η τελική απόφαση θα ληφθεί εφόσον υπάρξει και η εικόνα εκτέλεσης του προϋπολογισμού για τον Αύγουστο 2013. Τον Ιούλιο 2013 το έλλειμμα του προϋπολογισμού ήταν MKD 534 εκατ. σαφώς μικρότερο από τα MKD 1,9 δισ. που ήταν τον Ιούλιο 2012. Η αρκετά ισχυρή αύξηση των εσόδων τον Ιούλιο 2013 προήλθε κυρίως από την κατηγορία των μη φορολογικών εσόδων, τα οποία αυξήθηκαν σε ετήσια βάση 230% σε MKD 2,6 δισ..

Σερβία: Ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Moody's με έκθεση του προειδοποιεί ότι για να βελτιωθεί η προοπτική αξιολόγησης της Σερβίας η χώρα πρέπει να μειώσει το δημοσιονομικό της έλλειμμα και το επίπεδο του χρέους, ή να επιτύχει μια βιώσιμη επιτάχυνση της οικονομικής ανάπτυξης της προκειμένου να αμβλυνθούν οι υπάρχουσες μακροοικονομικές ανισορροπίες. Ο οίκος έχει αξιολογήσει τις κρατικές εκδόσεις της Σερβίας στο B1

με σταθερές προοπτικές, λαμβανομένου υπόψη του σχετικά υψηλού δημοσιονομικού ελλείμματος της κυβέρνησης και το αυξανόμενο χρέος, καθώς και τις αβέβαιες προοπτικές ανάπτυξης της οικονομίας εν μέσω της διαρκούς ύφεσης της ευρωζώνης. Η αξιολόγηση της Σερβίας από την άλλη πλευρά ενσωματώνει και τα πλεονεκτήματα που η χώρα θα

συγκεντρώσει στην πορεία της ενταξιακής της πορείας στην ΕΕ. Σύμφωνα με τη Moody's εκτιμάται ότι το ΑΕΠ θα αυξηθεί μεταξύ 1,5%-2,5% την περίοδο 2013-2014 μετά την συρρίκνωση του κατά -1,7% το 2012, και το δημόσιο χρέος να αυξηθεί στο 63% ΑΕΠ το 2013 από 59% το 2012.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

(ετήσιες εκατοστιαίες μεταβολές)

Ετήσια στοιχεία	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ΑΕΠ (σε σταθερές τιμές αγοράς)	3,6	-0,2	-3,1	-4,9	-7,1	-6,4	-3,7
Ιδιωτική Κατανάλωση	3,6	4,3	-1,6	-6,3	-7,7	-9,1	-5,8
Δημόσια Κατανάλωση	7,1	-2,6	4,9	-8,7	-5,2	-4,2	-4,0
Ακαθάριστες Επενδύσεις	22,8	-14,3	-13,7	-15,0	-19,6	-19,2	-3,2
- Κατοικίες	25,6	-33,6	-20,7	-21,6	-18,0	-32,9	-19,0
- Εξοπλισμός	27,4	-4,8	-18,4	-8,2	-18,1	-17,4	1,5
Μεταποίηση	2,2	-4,7	-11,2	-5,1	-8,5	-3,9	0,5
Ανεργία (%)	8,3	7,7	9,5	12,5	17,7	24,2	27,0
Συνολική Απασχόληση	1,4	1,2	-0,6	-2,6	-5,6	-8,3	-3,5
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (μέσα επίπεδα)	2,9	4,2	1,2	4,7	3,3	1,5	-0,5
Κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος	3,1	4,9	5,2	0,1	-2,4	-6,4	-6,3
Πιστωτική Επέκταση (προς ιδιωτικό τομέα)	21,5	15,9	4,1	0,0	-3,1	-4,0	-2,0
Έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	-6,5	-9,8	-15,6	-10,7	-9,5	-6,0	-4,1
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών με κεφαλαιακές μεταβιβάσεις (% ΑΕΠ)	-12,4	-13,3	-10,3	-9,2	-8,6	-2,2	1,0

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ και ΔΟΜ Alpha Bank.

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2011	2012				2012	2013
	έτος	Q1	Q2	Q3	Q4	έτος	διαθέσιμη περίοδος
Οικονομική Δραστηριότητα							
Όγκος Λιανικών Πωλήσεων (εκτός καυσίμων)	-8,7	-12,1	-11,4	-9,9	-13,8	-11,8	-10,9 (5μην.)
Νέες εγγραφές ΙΧ Αυτοκινήτων	-29,8	-36,0	-49,9	-45,7	-30,9	-41,7	-5,9 (6μην.)
Οικοδομική Δραστηριότητα	-37,7	1,9	-26,2	-43,7	-44,1	-30,6	-37,8 (4μην.)
Μεταποίηση	-8,5	-9,6	-3,9	-3,8	1,9	-3,9	-0,2 (5μην.)
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών PMI στη μεταποίηση	43,6	40,0	41,3	42,0	41,4	41,2	47,0 (Ιούλ.)
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	80,6	78,5	79,0	79,7	82,7	80,0	91,7 (Ιούλ.)
Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Μεταποίηση	76,9	72,9	77,6	76,7	81,6	77,2	86,2 (Ιούλ.)
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών	-74	-81	-75	-69	-75	-75	-70,9 (Ιούλ.)
Πιστωτική Επέκταση							
Ιδιωτικός Τομέας	-3,1	-4,0	-4,8	-4,5	-4,0	-4,0	-4,1 (Ιούν.)
Επιχειρήσεις	-2,0	-3,3	-4,1	-4,9	-4,4	-4,4	-4,9 (Ιούν.)
- Βιομηχανία	0,1	-2,3	-3,4	-4,2	-2,1	-2,1	-1,1 (Ιούν.)
- Κατασκευές	-7,4	-6,8	-6,8	-6,6	-1,9	-1,9	-0,3 (Ιούν.)
- Τουρισμός	-2,3	-0,5	-0,2	-0,2	1,1	1,1	-0,7 (Ιούν.)
Νοικοκυριά	-3,9	-4,4	-4,4	-4,2	-3,8	-3,8	-3,6 (Ιούν.)
- Καταναλωτική Πίστη	-6,4	-6,8	-5,3	-5,3	-5,1	-5,1	-5,2 (Ιούν.)
- Στεγαστικά Δάνεια	-2,9	-3,4	-3,6	-3,7	-3,4	-3,4	-3,2 (Ιούν.)
Τιμές							
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή	3,3	-0,9	1,9	-1,5	1,7	1,5	-0,7 (Ιούλ.)
Δομικός Πληθωρισμός	1,5	-1,8	1,9	-1,6	1,2	0,3	-2,0 (Ιούλ.)
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	-5,5	-10,2	-10,8	-12,6	-13,2	-11,7	-11,5 (3μην.)
Επιτόκια							
Ταμειευτήριου	0,40	0,41	0,42	0,42	0,42	0,42	0,33 (Ιούν.)
Δάνεια προς επιχειρήσεις	7,46	7,81	7,67	7,52	7,45	7,61	7,40 (Ιούν.)
Καταναλωτικών Δανείων (σύνολο με επιβαρύνσεις)	12,37	11,41	11,26	11,22	10,76	11,16	8,95 (Ιούν.)
Στεγαστικών Δανείων (σύνολο με επιβαρύνσεις)	4,71	4,13	3,78	3,31	3,16	3,60	2,98 (Ιούν.)
Απόδοση 10-ετούς Ομολόγου	15,75	24,74	25,40	23,69	16,16	16,16	9,94 (Ιούλ.)
ΑΕΠ σε σταθερές τιμές							
Τελική Κατανάλωση	-7,1	-6,7	-6,4	-6,7	-5,7	-6,4	-5,6 (1ο 3μην.)
Επενδύσεις	-7,2	-7,4	-7,2	-8,9	-8,7	-8,1	-8,3 (1ο 3μην.)
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-19,6	-22,8	-21,5	-21,5	-10,3	-19,2	-5,6 (1ο 3μην.)
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	0,3	4,2	-3,0	-4,2	-4,8	-2,4	-2,6 (1ο 3μην.)
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-7,3	-14,9	-12,9	-18,7	-8,1	-13,7	-7,8 (1ο 3μην.)
Ισοζύγιο Πληρωμών σε € δισ.							
Εξαγωγές Αγαθών	20,2	4,9	10,4	16,1	22,0	22,0	11,1 (6μην.)
Εισαγωγές Αγαθών	47,5	10,8	21,5	31,7	41,6	41,6	19,3 (6μην.)
Εμπορικό Ισοζύγιο	-27,2	-5,9	-11,1	-15,7	-19,6	-19,6	-8,3 (6μην.)
Ισοζύγιο Αδύλων Πόρων	8,8	2,2	5,0	13,8	16,3	16,3	6,5 (6μην.)
Αναλογία Αδύλων Πόρων προς Εμπορικό Έλλειμμα	32,4	37,5	45,5	88,0	83,4	83,4	78,5 (6μην.)
Ισοζύγιο Τρεχ/σών Συναλλαγών (κεφαλ. μεταβιβ.)	-18,4	-3,7	-6,0	-1,9	-3,3	-3,3	-1,8 (6μην.)
Άμεσες Επενδύσεις (καθ. μεταβολή ροής)	-0,40	-0,5	0,6	1,9	0,3	2,3	1,1 (6μην.)
Επενδύσεις Χαρτοφυλακίου (καθ. μεταβολή ροής)	-19,6	-36,5	-34,4	-3,9	-24,2	-99,1	-9,8 (6μην.)
Χρηματιστήριο							
Γενικός Δείκτης Τιμών ΧΑ	680,4	729,0	611,0	739,0	908,0	908,0	884,6 (Ιούλ.)
(% μεταβολή ΓΔ)	-51,9	7,1	-10,2	8,6	33,4	33,4	47,8 (Ιούλ.)
Χρηματιστηριακή Αξία (% ΑΕΠ)	11,8	13,4	11,5	13,6	17,7	17,7	27,6 (Ιούλ.)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος και ΕΛΣΤΑΤ.